

PROIECT

**PRIVIND EXERCITAREA ATRIBUȚIILOR
SPECIFICE FUNCȚIEI DE PREȘEDINTE
AL SECȚIEI A II-A CIVILE A
ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE**

**CANDIDAT
Judecător EUGENIA VOICHECI**

NOIEMBRIE 2016

PROIECT
PRIVIND MANAGEMENTUL SECȚIEI A II-A CIVILE A
ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE ÎN PERIOADA 2016-2019

1. Managementul secției în perioada anterioară prezentului proiect

Urmare a alegerii ca membru al Consiliului Superior al Magistraturii din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție a domnului judecător Adrian Bordea, președinte la acea dată al Secției a II-a Civile a instanței supreme, conducerea acestei secții a fost asigurată prin delegări succesive de doamna judecător Roxana Popa.

Nefiind vorba despre un mandat propriu în perioada anterioară, nu pot estima în ce măsură activitatea managerială desfășurată în concret a răspuns obiectivelor propuse și asumate de președintele numit și de cel delegat, dar pot aprecia că activitatea secției se desfășoară în parametri foarte buni, dar de bună seamă perfectibili.

2. Prezentarea Secției a II-a Civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție

2.1 Structura organizatorică. Judecătorii. Magistrații-asistenți. Grefierii

Judecătorii

În schema de personal aferentă secției figurează un număr de 23 de posturi de judecător.

În concret, trei posturi nu sunt ocupate, dintre acestea două fiind scoase la concursul de promovare organizat în anul 2016 și unul fiind vacantat la 01 octombrie 2016, prin pensionarea domnului judecător Adrian Bordea.

Din cei 20 de judecători rămași, unul ocupă funcția de președinte al secției, unul se află în concediu de îngrijire copil și al treilea este membru al Biroului Electoral Central, lipsind, astfel, pentru o perioadă de circa trei luni de la activitatea specifică secției.

De remarcat faptul că, în contextul în care la nivelul secției nu au fost ocupate efectiv mai multe posturi de judecător, urmare a pensionărilor succesive, președintele delegat al secției a înțeles să intre în mod regulat în ședințele de judecată, distinct de atribuțiile manageriale și de participarea la ședințele completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și ale celor competente să soluționeze recursurile în interesul legii.

În concluzie, la momentul întocmirii prezentului proiect, activitatea Secției a II-a Civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție este susținută efectiv de 18

judecători dintr-un total de 23, deficitul de cinci judecători fiind în mod serios resimțit sub aspectul încărcăturii pe ședințe și al numărului sporit de ședințe de judecată.

Magistrații-asistenți

În schema de personal este alocat Secției a II-a Civile un număr de 17 magistrați-asistenți, dintre care unul este vacant ca urmare a pensionării și este scos la concurs în perioada 07 octombrie 2016-10 ianuarie 2017, conform comunicatului publicat la 07 octombrie 2016 pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii.

Grefierii

Organizați în cadrul a trei grefe, la nivelul Secției a II-a Civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează un număr de 30 de grefieri.

Dintre aceștia, trei sunt prim grefieri, trei sunt grefieri dactilografi, un grefier se ocupă de activitatea de repartizare aleatorie a dosarelor și 18 sunt grefieri de ședință, restul ocupându-se de alte activități specifice grefei.

Dintre grefierii de ședință, unul se află în concediu medical și se estimează că acesta va fi urmat de concediu de maternitate.

Potrivit anunțului afișat de Înalta Curte de Casație și Justiție la 13 octombrie 2016, în perioada 13 octombrie 2016-29 noiembrie 2016 se organizează concurs pentru promovarea în funcții de conducere a grefierilor, Secția a II-a Civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție având alocat un post de prim grefier cu studii superioare juridice.

La nivelul secției funcționează și un agent procedural, precum și doi aprozi.

2.2. Competența și atribuțiile. Cadrul legal

Judecătorii

Potrivit dispozițiilor art. 224 alin. 1 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, până la intrarea în vigoare a Codului civil, Secția Civilă și de Proprietate Intelectuală și Secția Comercială ale Înaltei Curți de Casație și Justiție se reorganizează ca Secția I Civilă și Secția a II-a Civilă.

Potrivit dispozițiilor art. 19 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, Înalta Curte de Casație și Justiție este organizată în patru secții – Secția I Civilă, Secția a II-a Civilă, Secția Penală, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal și Secțiile Unite, cu competență proprie.

În cauzele care se soluționează sub imperiul Codului de procedură civilă de la 1865, dispozițiile art. 4 din acest Cod prevăd că Înalta Curte de Casație și Justiție judecă:

1. recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege;
2. recursurile în interesul legii;
3. abrogat;
4. în orice alte materii date prin lege în competența sa.

În cauzele în care se soluționează conform Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, art. 97 prevede că Înalta Curte de Casație și Justiție judecă:

1. recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege;
2. recursurile în interesul legii;
3. cererile în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept;
4. orice alte cereri date prin lege în competența sa.

Tot sub aspectul determinării competenței materiale, semnificative sunt dispozițiile art. 21 din legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, care prevăd că Înalta Curte de Casație și Justiție judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege, precum și recursurile declarate împotriva hotărârilor nedefinitive sau a actelor judecătorești, de orice natură, care nu pot fi atacate pe nicio altă cale, iar cursul judecății a fost întrerupt în fața curților de apel.

Semnificative, sub același aspect, sunt și dispozițiile art. 23 alin. 1 din același act normativ, care prevăd că secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție, în raport cu competența fiecăreia, soluționează:

- a) cererile de strămutare, pentru motivele prevăzute în codurile de procedură;
- b) conflictele de competență, în cazurile prevăzute de lege;
- c) orice alte cereri prevăzute de lege.

Plecând de la dispozițiile art. 19 alin. 2 din Legea nr. 304/2004, evocat în precedent, care prevăd că fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție are competență proprie și văzând și prevederile alin. 3 al aceluiași articol, care conferă dreptul Colegiului de conducere al instanței supreme de a stabili la începutul fiecărui an complete specializate în cadrul secțiilor, în funcție de volumul de activitate, de specializarea judecătorilor și de necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora, se poate afirma că specializarea judecătorilor Secției a II-a Civile, ca realitate preexistentă, trebuie privită prin raportare la dispozițiile art.

225-228 din Legea nr. 71/2011, iar reorganizarea la care fac referire dispozițiile art. 224 alin. 1 din același act normativ trebuie interpretată în acest context.

De subliniat, în această ordine de idei, faptul că la nivelul instanței supreme, subsecvent intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, activitatea între cele două secții civile a fost organizată în sensul stabilirii completelor specializate prin hotărârile nr. 10 din 22 septembrie 2011 și nr. 8 din 5 aprilie 2012, ambele adoptate de Colegiul de conducere al instanței, prin raportare la obiectul principal și cel conex al cererilor deduse judecării, stabilindu-se și un fond comun al cauzelor, de repartizat cu respectarea unor proporții anume determinate.

Nu în ultimul rând, din punctul de vedere al activității în cadrul tribunalelor și secțiilor specializate (foste comerciale), reorganizate sub această titulatură ca urmare a intrării în vigoare a noului Cod civil, se cuvine remarcată și decizia nr. 18 din 17 octombrie 2016, pronunțată în soluționarea recursului în interesul legii de către Înalta Curte de Casație și Justiție, nepublicată la momentul prezentului proiect, prin care s-a stabilit că competența procesuală a tribunalelor/secțiilor specializate se determină în funcție de obiectul sau natura litigiilor de genul celor avute în vedere cu titlu exemplificativ de art. 226 alin. 1 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil.

Magistrații-asistenți

Atribuțiile magistraților-asistenți sunt cele prevăzute de art. 70-72 din legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor:

- participă la ședințele de judecată ale secțiilor, cu vot deliberativ; pentru deliberare, asigură consultarea actelor normative necesare și informații privitoare la jurisprudența și la doctrina relevante;
- redactează încheierile;
- redactează hotărâri, conform repartizării făcute de președinte pentru toți membrii completului de judecată;
- aduc la îndeplinire orice alte sarcini încredințate de președintele Înaltei curți de Casație și Justiție, de vicepreședinte sau de președintele de secție;
- îndrumă activitatea grefierului de ședință și iau măsuri pentru efectuarea de către acesta a tuturor lucrărilor necesare bunei desfășurări a ședințelor de judecată;
- verifică înregistrările în sistemul informatic și asigură remedierea deficiențelor constatate;
- notează în evidența secției soluțiile importante sau de principiu și temeiurile de drept ale acestora, conform desemnării președintelui completului de judecată.

Grefierii

În cadrul **Grefei nr. 1**, grefierii au următoarele atribuții, prin care asigură:

- repartizarea aleatorie a dosarelor în ședințele de judecată;
- activitatea de statistică judiciară pentru lucrările desfășurate la nivelul secției;
- scanarea diverselor documente din dosare;
- tehoredactarea conceptelor hotărârilor pronunțate;
- salvarea hotărârilor pronunțate în sistemul ECRIS sau în bazele constituite la nivelul secției, în vederea asigurării jurisprudenței;
- expedierea dosarelor soluționate.

În cadrul **Grefei nr. 2**, grefierii au următoarele atribuții, prin care asigură:

- pregătirea dosarelor pentru ședințele de judecată;
- arhivarea și conservarea dosarelor;
- asigurarea accesului justițiabililor la dosare, în vederea consultării acestora;
- predarea dosarelor pentru studiu judecătorilor și magistraților-asistenți din complete;
- ținerea evidențelor prevăzute de lege;
- finalizarea dosarelor soluționate prin redactarea și tehoredactarea încheierilor și a practicelelor, sub îndrumarea și coordonarea magistratului-asistent.

În cadrul **Grefei nr. 3**, grefierii au următoarele atribuții, prin care asigură:

- activități de secretariat;
- primirea și transmiterea corespondenței prin telefon, fax, e-mail adresate de către sau către președintele secției;
- primirea, tehoredactarea și expedierea corespondenței de la cabinetul președintelui de secție;
- întocmirea diferitelor situații solicitate de departamente ale Înaltei Curți de Casație și Justiție sau de alte instituții;
- întocmirea foii colective de prezență zilnică, a planificării concediilor de odihnă și evidența efectuării acestora;
- difuzarea materialelor pentru informarea judecătorilor, a magistraților-asistenți și a grefierilor din secție;
- îndeplinirea obligațiilor pentru asigurarea securității circuitului și conservarea dosarelor și a altor lucrări, potrivit Regulamentului.

2.3 Activitatea desfășurată. Indicatori statistici

2.3.1 Participarea la ședințele de judecată

Conform raportului de activitate pe anul 2015, la finele anului 2015 au fost soluționate 2558 dosare și au rămas pe rol 1088 dosare.

În ce privește durata de soluționare, 1491 de cauze au fost soluționate într-un interval de până la două luni, 851 de cauze au fost soluționate între 2 și 4 luni, 506 de cauze au fost soluționate între 4 și 6 luni și 576 de cauze au fost soluționate într-un interval de peste 6 luni.

Judecătorii au participat la un număr de ședințe situat între 15 și 21 de ședințe, trei dintre aceștia participând la un număr mult inferior celor reținute (2, 11, 5, 6) din pricina momentului pensionării, respectiv a momentului intrării în concediu de maternitate.

Chiar și în aceste condiții, operativitatea pe judecător la nivelul anului 2015 s-a ridicat la 72,59%.

În ceea ce privește natura și obiectul litigiului, conform aceluiași raport de activitate aferent anului 2015 reiese că judecătorii Secției a II-a Civile a instanței supreme au soluționat, pe lângă cauzele considerate în mod tradițional ca fiind în strânsă legătură cu specializarea proprie, dosare având ca obiect, *exempli gratia*, repararea prejudiciilor din erori judiciare, uzucapiunea, asigurări sociale, litigii de muncă, pretenții întemeiate pe Legea nr. 221/2009, exequatur în materia drepturilor părintești, nulități ale contractelor de donație și ale tranzacțiilor încheiate între particularii neprofesioniști etc.

Conform raportului de activitate pe primele 9 luni din anul 2016, judecătorii Secției a II-a Civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție au soluționat 2206 de dosare, iar la sfârșitul perioadei de referință au mai rămas de soluționat 1054 dosare.

Deși nu sunt evidențiate *structura și complexitatea cauzelor* soluționate în această din urmă perioadă, experiența ședințelor de judecată nu poate conduce la o concluzie diferită cu privire la natura și obiectul cauzelor judecate, care se mențin în limitele anului precedent.

Distinct de activitatea curentă de judecată, statistica arată că la nivelul anului 2015 un număr de 5 judecători ai secției au participat la 33 de ședințe ale completelor de 5 judecători, iar toți judecătorii secției au participat, în proporții diferite, la 77 de ședințe ale completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

și tot în proporții diferite la 96 de ședințe ale completelor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii.

Urmând aceiași indicatori, se constată că în primele 9 luni ale anului 2016 un număr de 8 judecători ai secției au participat, în varii proporții, la 32 de ședințe ale completelor de 5 judecători, iar toți judecătorii secției, cu excepția celor 2 nou promovați, au participat, de asemenea în proporții diferite, la 74 de ședințe ale completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și la 44 de ședințe ale completelor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii.

2.3.2 Alte tipuri de activități desfășurate

Activitatea de documentare și de întocmire a rapoartelor în dosarele privind dezlegarea unor chestiuni de drept și în cele privind soluționarea recursurilor în interesul legii

Activitatea de unificare a practicii judiciare și de prevenire a practicii neunitare prin cele două mecanisme prevăzute de normele de procedură, caracteristice activității Înaltei Curți de Casație și Justiție, presupune în primul rând un efort de documentare din partea judecătorilor Secției a II-a Civile care compun completele desemnate aleatoriu pentru soluționarea acestor cauze, date fiind pe de o parte complexitatea problemelor deduse judecății și pe de altă parte faptul că de multe ori aceste probleme exced specialității acestor judecători, chemați să se pronunțe în cauze care nu intră în sfera activității lor curente, cum ar fi de exemplu cauze de dreptul muncii, de asigurări sociale, chiar cauze penale etc.

În al doilea rând, activitatea în cele două tipuri de cauze presupune alocarea unui timp suplimentar pentru consultările între raportori și pentru întocmirea rapoartelor, care reclamă exigență sporită și rigoare, întrucât rapoartele sunt comunicate părților și supuse examenului critic al colegilor judecători.

Activitatea de pregătire profesională în cadrul programului de formare profesională continuă organizat de Institutul Național al Magistraturii

Judecătorii și magistrații-asistenți participă, în măsura în care sunt selectați, la seminarele organizate de Institutul Național al Magistraturii în cadrul programului aprobat de formare profesională anual, pentru care au optat.

Activitatea de formare profesională prin participarea la seminare, conferințe și congrese

Judecătorii și magistrații-asistenți sunt extrem de receptivi la aceste manifestări științifice, mai ales în contextul aplicării noilor Coduri, civil și de

procedură civilă și al insolvenței, pentru consolidarea cunoștințelor în aplicarea acestor noi reglementări esențiale în desfășurarea activității curente.

Participarea judecătorilor ca membri în comisiile pentru ocuparea posturilor de grefieri și de magistrați-asistenți, pentru promovarea în magistratură, pentru promovarea judecătorilor în funcții de execuție, de ocupare a funcțiilor de conducere, de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție.

3. Atribuțiile președintelui de secție. Cadrul legal

3.1 Atribuții stabilite prin art. 31 din Regulamentul din 21 septembrie 2004 privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, actualizat la 12 aprilie 2016

Președinții de secții:

-alin. 2:

lit. a- organizează, îndrumă și controlează activitatea secției în limitele prevăzute de lege și de regulament, ținând seama de dispozițiile președintelui și ale vicepreședinților Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și de hotărârile Colegiului de conducere al instanței supreme;

lit. b- stabilesc atribuțiile personalului din cadrul secției, potrivit fișei fiecărui post și efectuează, potrivit nevoilor secției, redistribuirea personalului pe posturi și a atribuțiilor acestuia;

lit. c- asigură buna organizare și funcționare a sistemului informatizat de repartizare aleatorie a cauzelor pe complete de judecată în cadrul secției;

lit. d- îndeplinesc acte procedurale sau dispun îndeplinirea actelor procedurale, potrivit legii;

lit. e- aprobă programul de participare a magistraților-asistenți și a grefierilor de ședință la ședințele de judecată;

lit. f- rezolvă corespondența adresată secției;

lit. g- informează președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la activitatea secției în vederea cunoașterii acesteia și, când este cazul, pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și de prezentul regulament ;

lit. h- duc la îndeplinire orice măsură dispusă de Colegiul de conducere, precum și de președintele și vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit legii și prezentului regulament;

alin. 3:

Președinții de secții pot propune Colegiului de conducere al Înaltei Curți de casație adoptarea hotărârilor prevăzute la art. 19⁴ alin. 1 și 3:

-art. 19⁴ alin. 1 prevede că Colegiul de conducere poate adopta hotărâri privind:

a) – circuitul dosarelor la nivelul secțiilor instanței supreme, în funcție de specificul fiecărei secții;

b) – circuitul actelor la nivelul secțiilor instanței supreme, în funcție de specificul fiecărei secții;

-art. 19⁴ alin. 3 prevede posibilitatea Colegiului de conducere de a adopta, pe baza propunerilor președintelui, ale vicepreședinților sau ale președinților de secție, hotărâri privind:

a)-reguli comune și reguli specifice privind repartizarea aleatorie a dosarelor, în aplicarea dispozițiilor din acest domeniu prevăzute în lege, în prezentul regulament și în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești;

b)-reguli comune și reguli specifice privind organizarea arhivelor secțiilor, a completelor de 5 judecători, a completelor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și a completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;

c)- reguli privind organizarea activității judecătorilor și a completelor de permanență;

alin. 4:

Președintele de secție prezidează completul de judecată din cadrul secției prin rotație. Președintele de secție poate prezida orice complet de judecată din secție;

alin. 5:

Președintele:

a)- ia măsurile necesare pentru desemnarea, în condițiile art. 27⁴, a judecătorilor secției care intră în compunerea completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;

b)- desemnează, în caz de imposibilitate, judecătorul din cadrul secției care ia măsurile necesare pentru desemnarea, în condițiile art. 27⁴, a judecătorilor secției care intră în compunerea completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;

c)- prezidează completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în cazul în care chestiunea de drept privește activitatea secției;

d)- desemnează, în caz de imposibilitate, judecătorul din cadrul secției care prezidează completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în cazul în care chestiunea de drept privește activitatea secției;

e)- ia, prin rezoluție, măsuri pentru stabilirea aleatorie a completelor formate din 3 judecători, care pregătesc dosarele de recurs și decid asupra admisibilității în principiu a recursurilor, în condițiile prevăzute de art. 493 alin. 1 din Codul de procedură civilă sau desemnează persoana din cadrul secției care ia, prin rezoluție, aceste măsuri.

3.2 Atribuții stabilite prin art. 32 din Regulament

Președintele:

alin. 1: stabilește judecătorii care compun completele de judecată din cadrul secției, transmit spre aprobare Colegiului de conducere compunerea completelor de judecată din cadrul secției și programează ședințele acesteia;

alin. 2: dacă numărul de judecători necesar formării completului de judecată nu poate fi asigurat, acesta se constituie cu judecători de la celelalte secții, desemnați de către președintele sau unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin tragere la sorți.

3.3 Atribuții stabilite prin art. 33 din Regulament

Președintele:

alin.1: convoacă judecătorii secției și supune dezbaterii acestora jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și alte probleme de interes general, în vederea luării măsurilor necesare pentru buna desfășurare a activității secției;

alin. 3: măsurile se adoptă cu votul majorității judecătorilor prezenți, inclusiv al președintelui;

alin. 4: președinții de secții stabilesc grupuri de lucru formate din 2-3 judecători și/sau magistrați-asistenți ai secției pentru identificarea problemelor de drept care generează practică neunitară și propunerea de soluții în scopul rezolvării acestora, inclusiv propunerea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție de către colegiul de conducere al acesteia cu cereri de recurs în interesul legii, în vederea unificării practicii pe diverse probleme de drept.

4. Obiective propuse

Apreciez că activitatea președintelui de secție trebuie să se centreze în mod prioritar pe exercitarea atribuțiilor legale, însă trebuie să urmeze în mod necesar și o serie de principii. Astfel, consider că exercitarea atribuțiilor legale trebuie:

a) să fie riguroasă, urmând îndeaproape litera și spiritul legii;

- b) să fie flexibilă, adică adaptată întotdeauna nevoilor reale și concrete ale secției, niciodată ruptă de context; un management mecanic, care respectă tiparele legii, dar nu oferă soluții la probleme punctuale este contraproductiv și poate avea un rezultat total opus finalității pentru care a fost prefigurat;
- c) să respecte prioritar interesul secției;
- d) să urmărească îmbunătățirea activității secției.

Consider că formularea unor obiective realiste și credibile trebuie să pornească de la o evaluare critică și justă a punctelor forte și a celor slabe ale activității secției, care să urmeze de principiu modul în care se realizează o analiză SWOT.

În categoria *punctelor forte* se cuvine a se menționa faptul că Secția a II-a Civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție desfășoară, pe ansamblu, o activitate la parametri ridicați, fără sincope, cu respectarea legii și a regulamentelor aplicabile. În acest context, cred că inexistența unor disfuncții majore este un atu care trebuie prezervat.

Judecătorii, magistrații-asistenți și grefierii își îndeplinesc atribuțiile cu profesionalism și se străduiesc să țină pasul cu modificările aduse de intrarea în vigoare a noilor Coduri civil și de procedură civilă, lucru cu atât mai greu de realizat cu cât activitatea se desfășoară în paralel cu cea guvernată de vechile coduri.

Trebuie subliniat faptul că toți acești participanți la îndeplinirea actului de justiție se dovedesc interesați în pregătirea profesională, dovedesc exigență, sollicitudine și seriozitate în realizarea activității la standarde corespunzătoare, punând adesea profesia înaintea intereselor personale și chiar familiale.

Un examen al ultimilor trei ani de activitate în secție pune în evidență faptul că judecătorii, magistrații-asistenți și grefierii consideră dialogul drept modalitatea cea mai potrivită de rezolvare a problemelor și că există interes în rezolvarea unitară a problemelor, acestea dezbătându-se în mod real în ședințele lunare de învățământ profesional.

Aceste aspecte relevate, care nu sunt decât printre cele mai reprezentative, mă conduc la concluzia că un plan managerial trebuie să plece de la un deziderat care nu este în mod esențial specific activității desfășurate într-o instanță de judecată, dar care este deopotrivă aplicabil și în acest caz. Regăsesc cu surpriză acest principiu după care m-am călăuzit și în mandatul de președinte al Secției a V-a Civile a Curții de Apel București și, deși acesta este funciarmente atașat profesiei de medic, își găsește locul și aici : *primum non nocere* (în primul rând să nu faci rău).

Punctele slabe sau, folosind un termen în vogă, vulnerabilitățile există și, deși nu sunt pregnante, ci mai degrabă de nuanță, se cuvin evocate pentru a fi rezolvate.

Ele se manifestă pe plan intern, la nivelul secției, dar și în modul în care activitatea secției este percepută, sub aspectul specializării, de celelalte secții ale instanței supreme.

a) În plan intern, o primă problemă ce reclamă o rezolvare stringentă o reprezintă lipsa unui spațiu adecvat desfășurării activității, ceea ce conduce la un permanent disconfort fizic și mental, afectează calitatea vieții și a muncii și determină, prin lipsa unei perspective rapide și favorabile, un sentiment constant de frustrare.

Din păcate, examinând și interpretând, chiar și extensiv, atribuțiile președintelui de secție prezentate în cele ce preced, nu am găsit nicio pârghie legală care să-mi confere posibilitatea de a corecta acest neajuns, pe care totuși socotesc că este necesar să îl menționez, întrucât este o componentă importantă, negativă a activității desfășurate.

O altă vulnerabilitate care se cuvine a fi subliniată o constituie schema de personal, sub două aspecte: pe de o parte numărul posturilor din schemă, la toate nivelurile, care este insuficient față de competența secției, de încărcătura acesteia și de complexitatea cauzelor de soluționat; pe de altă parte gradul de ocupare a posturilor alocate. În acest caz, m-am referit în precedent la faptul că există posturi de judecător vacante și, până la acest moment, nu există niciun comunicat referitor la organizarea unui concurs de promovare, ca și la faptul că unul dintre posturile de judecător nici nu poate fi scos la concurs, fiind ocupat de un judecător aflat în concediu legal de creștere a copilului.

Consider că, sub aspectul menționat, este în căderea președintelui de secție să aducă în discuție și să mențină în atenție problema personalului, în sensul de a propune fundamentat alocarea unor posturi suplimentare, fie pe cale legislativă, fie, în funcție de posibilitățile instanței supreme, prin redistribuire. Acest obiectiv, deși utopic la prima vedere, nu este în mod necesar de neatins și trebuie urmărit cu perseverență, pentru că subdimensionarea schemei de personal sau neocuparea acesteia în integralitate se reflectă negativ în rezultatele muncii depuse.

Plecând de la premisa neocupării integrale a posturilor alocate secției și constatând că acest fapt se repercutează asupra celor care lucrează efectiv, împovărându-i și afectând calitatea activității desfășurate, îmi propun ca primă măsură recalibrarea volumului activității de judecată, prin reducerea încărcăturii pe ședință a cauzelor care se soluționează potrivit Codului de procedură civilă de la 1865, ca și prin regândirea numărului și a intervalului de planificare a ședințelor de judecată.

Aceste măsuri pot conduce la concluzia că se va mări intervalul de soluționare a cauzelor, însă este o concluzie aparentă, pentru că numărul cauzelor aflate sub incidența vechiului Cod de procedură este în scădere vizibilă.

Apreciez că măsura preconizată, aceea de a asigura o încărcătură suportabilă pe ședință, se impune cu necesitate, pentru că este evidentă o sporire a gradului de complexitate a cauzelor, acest lucru fiind resimțit din plin de judecători și reclamat de aceștia.

Consider că menținerea unei încărcături considerabile pe ședința de judecată, planificarea ședințelor la intervale care nu asigură suficient timp pentru studiul dosarelor și participarea judecătorilor și la alte ședințe de judecată și activități profesionale constituie în sine o premisă de vulnerabilizare a actului de justiție, creând condiții pentru pronunțarea unor hotărâri judecătorești prejudiciabile pentru părți și pentru judecătorii înșiși.

Al treilea aspect ce poate fi considerat o vulnerabilitate îl constituie neînțelegerile manifeste sau latente existente la nivelul completelor de judecată, fie între judecători, fie între judecători – pe de o parte și magistrații-asistenți și grefieri pe de altă parte.

Consider că un bun manager ar trebui să discute deschis, public sau/și, după împrejurări, în privat cu toți cei implicați în astfel de situații tensionate și, ținând seama de interesul prioritar al secției, dar și de nevoia de compatibilitate resimțită, să procedeze la reconfigurarea completelor.

Similar, președintele de secție trebuie să aibă ca preocupare permanentă rezolvarea imediată a disensiunilor ce survin, pentru asigurarea unui climat propice de muncă.

Punând în operă principiul limitei de control, președintele de secție trebuie să se asigure că fiecare sursă de nemulțumire, fiecare eventual derapaj va fi analizat și rezolvat de persoana responsabilă cu coordonarea palierului respectiv, care va fi astfel responsabilizată în activitatea pe care o desfășoară, intervenția președintelui de secție impunându-se numai *in extremis*.

În realizarea acestui obiectiv, președintele de secție va trebui să cerceteze și să aprecieze asupra caracterului legitim al nemulțumirilor exprimate și să transmită fără echivoc, prin afirmații și măsuri, că interesul prevalent este al secției și că nu vor fi rezolvate favorabil acele doleanțe care urmăresc satisfacerea exclusivă a unui interes personal.

b) În ceea ce privește rolul și poziția Secției a II-a Civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție în raporturile cu celelalte secții, este reală și a fost manifestată nemulțumirea judecătorilor Secției a II-a Civile în legătură cu menținerea efectelor Hotărârii nr. 8 din 5 aprilie 2012 a Colegiului de conducere al instanței supreme, care a schimbat în parte Hotărârea nr. 10 din 22 septembrie a Colegiului, motivat pe de o parte de faptul că principalul argument al adoptării celor două hotărâri, anume echilibrarea volumului de activitate între cele două secții civile, nu mai subzistă, iar pe de altă parte de faptul că se impune în egală măsură și

respectarea criteriului specializării și cel al necesității valorificării experienței profesionale a judecătorilor.

În esență, problema este grefată pe concursul dintre teoria monistă, care se află la temelia noului Cod civil și existența, după reorganizare, a tribunalelor și a secțiilor specializate, legislația actuală menținând în incertitudine sfera de competență a acestor instanțe și secții în același timp în care afirmă necesitatea specializării.

Ca președinte de secție îmi propun să continui dialogul pe această temă, care pentru Secția a II-a Civilă este de interes și importanță declarate și, prin forța argumentelor, colaborând deschis cu președintele omolog, cu vicepreședintele coordonator, cu președintele instanței supreme și cu Colegiul de conducere, să contribuie la o rezolvare legală, rapidă și mulțumitoare a acestei probleme.

Îmi doresc ca în acest fel să consolidez poziția și importanța Secției a II-a Civile, să pun în evidență specificul și importanța muncii pe care aceasta o desfășoară, să fac astfel încât aceasta să fie considerată – acestea nu sunt, doar par niște vorbe mari - un partener egal și demn de respect al celorlalte secții ale Înaltei Curți.

În sinteză, îmi propun următoarele obiective:

1) Să îmi îndeplinesc atribuțiile legale și cele încredințate de președinte, vicepreședinte și de Colegiul de conducere al instanței:

- cu rigoare,
- în mod flexibil,
- echidistant,
- cu respectarea interesului prioritar al secției.

2) Să valorizez la maximum practicile care și-au dovedit viabilitatea în activitatea anterioară a secției.

3) Să creez condițiile unui climat favorabil pentru desfășurarea activității.

4) Să mă aflu în dialog permanent și deschis cu judecătorii, cu magistrații-asistenți, cu greșierii și cu celelalte categorii de personal auxiliar.

5) Să rezolv în mod prioritar situațiile descrise ca reprezentând vulnerabilități în planul organizării interne și în relația cu celelalte secții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.

6) Să îmbunătățesc activitatea secției în așa fel încât și cea mai exigentă persoană să aibă o satisfacție peotriva uriașei munci pe care o depune.

În măsura în care voi reuși să respect principiul *primum non nocere*, cea mai mică satisfacție va fi dată de un *status quo* la finalul mandatului. La cea mai mare satisfacție nu pot decât să visez, convinsă fiind că la eșecul sau la succesul mandatului unui președinte concură în mod fundamental întregul personal al secției.

Judecător VOICHECI EUGENIA

